

भारत सरकार और थाई राज्य की सरकार के बीच
दोनों देशों के भूभागों के मध्य और इनसे हो कर
आगे जाने के लिए हवाई सेवा सम्बन्धी करार

भारत सरकार और थाई राज्य की सरकार जिन्हें इससे आगे
संविदाकारी पक्ष कहा गया है,

जो कि 7 दिसम्बर, 1944 को शिकागो में हस्ताक्षार के लिए
प्रस्तुत किये गये अन्तर्राष्ट्रीय सिविल विमानन अभियान के हस्ताक्षारकर्ता
हैं;

अपने अपने भूभागों के मध्य और उन से परे हवाई सेवायें
परिचालित करने के लिए करार करने की इच्छा से,

नीची लिखी बातों पर सहमत हुई हैं :

अनुच्छेद 1

(1) जब तक कि प्रसंग से कोई अन्य अर्थ अभीष्ट न हो, इस
करार के प्रयोजन के लिए :

(क) "अभियान" पद से आशय 7 दिसम्बर, 1944 को
शिकागो में हस्ताक्षार के लिए प्रस्तुत अन्तर्राष्ट्रीय
सिविल विमानन अभियान से है और इस में अभियान
के अनुच्छेद 90 के अधीन स्वीकृत कोई अनुबंध, तथा उक्त
अभियान के अनुच्छेद 90 तथा 94 के अधीन अनुबंधों या
अभियान में किया गया कोई संशोधन, भी शामिल है ;

(ख) "वैमानिक प्राधिकारी" पद से आशय थाई राज्य के
सम्बन्ध में विमानन विभाग के महानिदेशक या किसी
ऐसे व्यक्ति या निकाय से है जिसे सिविल विमानन के
कोई भी या इसी प्रकार के ऐसे काम करने के लिए
प्राधिकृत किया जाए जिन्हें उक्त महानिदेशक करता हो

और भारत के सम्बन्ध में, भारत के सिविल विमानन के महा निदेशक या किसी भी ऐसे व्यक्ति या निकाय से है जिसे सिविल विमानन के कोई भी या हसी प्रकार के ऐसे काम करने के लिए प्राप्ति किया जाए जिन्हें उक्त महा निदेशक करता हो ;

- (ग) ' नामित हवाई कम्पनी ' पद से आशय ऐसी हवाई कम्पनी से है जिसे एक संविदाकारी पक्ष ने दूसरे संविदाकारी पक्ष को लिखित सूचना द्वारा वर्तमान करार के अनुच्छेद 3 के अनुसार हस प्रकार की सूचना में निर्दिष्ट मार्गों पर हवाई सेवाओं के परिचालन के लिए नामित किया हो ;
- (घ) किसी राज्य के सन्दर्भ में ' भूभाग ' पद का आशय उस राज्य की प्रभुसत्ता के अन्तर्गत आने वाले भूमि दो त्रों और उनके निकटवर्ती भूभागीय समुद्र से है ;
- (ङ) ' हवाई सेवा ', ' अन्तर्राष्ट्रीय हवाई सेवा ', ' हवाई कम्पनी ' और ' यातायात से भिन्न प्रयोजनों ' के लिए विराम ' पदों से आशय वे ही हैं जो कि अभिसमय के अनुच्छेद 96 में उन के लिए निश्चित किये गये हैं ; तथा
- (च) ' अनुसूची ' पद से आशय वर्तमान करार की मार्ग अनुसूची या हस करार के अनुच्छेद 12 के उपबंधों के अनुसार संशोधित अनुसूची से है ।
- (2) अनुसूची हस करार का एक अभिन्न अंग है और सिवाय उस स्थिति के जहाँ अन्यथा उपबंधित किया गया हो जहाँ भी करार का निर्देश हो वहाँ उस में अनुसूची को भी शामिल समझा जाएगा ।

अनुच्छेद 2

(1) प्रत्येक संविदाकारी पक्ष दूसरे संविदाकारी पक्ष को अनुसूची में निर्दिष्ट मार्ग पर हवाई सेवासंस्थापित करने के प्रयोजन के लिए (जिन्हें इस से आगे ' निर्दिष्ट मार्ग ' और ' सम्मत सेवाएँ ' कहा गया है) इस क्रारार में उल्लिखित अधिकार देता है । इस क्रारार के अनुच्छेद 3 के उपबन्धों का पालन हो जाने के पश्चात् किसी भी समय सम्मत सेवाओं को प्रारम्भ किया जा सकता है ।

(2) इस क्रारार के उपबन्धों के अधीन रहते हुए प्रत्येक संविदाकारी पक्ष द्वारा नामित हवाई कम्पनी को निम्नलिखित अधिकार प्राप्त होंगे :

(क) और उतरे हुए दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग से हो कर उड़ान करना ;

(ख) यातायात से भिन्न प्रयोजनों के लिए उक्त भूभाग में विराम ; और

(ग) निर्दिष्ट मार्ग पर सम्मत सेवाओं का परिचालन करते समय यात्रियों, माल और डाक के अन्तर्राष्ट्रीय यातायात को उतारने और बढ़ाने के प्रयोजन से उक्त भूभाग के उस मार्ग पर निर्दिष्ट उन स्थानों पर रुकना जिन का उल्लेख इस क्रारार की अनुसूची में किया गया है ।

(3) इस अनुच्छेद के पैरा (2) की किसी भी बात का अर्थ किसी संविदाकारी पक्ष की हवाई कम्पनी को यह अधिकार देना नहीं समझा जाएगा कि वह दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग में से यात्रियों, माल या डाक को ले सकेगा जिनका गंतव्य स्थान उस दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग का कोई अन्य स्थान हो ।

(4) एक संविदाकारी पक्ष के भूभाग में विमानों के प्रवेश करने या वहाँ से बाहर जाने या उसके भूभाग के भीतर उन विमानों के परिचालन के सम्बन्ध में जो कानून, विनियम और अनुदेश हैं वे दूसरे संविदाकारी पक्ष द्वारा नामित हवाई कम्पनी के विमानों पर भी लागू होंगे।

अनुच्छेद 3

(1) प्रत्येक संविदाकारी पक्ष को यह अधिकार होगा कि वह निर्दिष्ट मार्गों पर सम्मत सेवाओं के परिचालन के प्रयोजन के लिए दूसरे संविदाकारी पक्ष को लिखित रूप से एक या अधिक हवाई कम्पनियाँ नामित कर दे।

(2) इस प्रकार के नामन की सूचना मिलने पर दूसरे संविदाकारी पक्ष इस अनुच्छेद के पैरा (3) और (4) के अधीन रहते हुए नामित हवाई कम्पनी या हवाई कम्पनियाँ को अविलम्ब उपयुक्त परिचालन प्राप्तिकार दे देगा।

(3) एक संविदाकारी पक्ष के वैमानिक प्राप्तिकारी दूसरे संविदाकारी पक्ष द्वारा नामित हवाई कम्पनी से इस बारे में अपनी तसली कर सकते हैं कि वह कम्पनी उनके द्वारा अन्तर्राष्ट्रीय वाणिज्यिक हवाई सेवाओं के परिचालन पर अमिसमय के उपबन्धों के अनुस्य सामान्य एवं तर्कसंगत तौर पर लागू किये जाने वाले नियमों और विनियमों के अधीन निर्धारित शर्तों का पालन करने के लिए समर्थ हैं।

(4) प्रत्येक संविदाकारी पक्ष को यदि किसी भी समय इस बात की तसली हो जाय कि नामित हवाई कम्पनी के स्वरूप में महत्वपूर्ण परिवर्तन हो गया है जिसके कारण नामित करने वाले संविदाकारी पक्ष या उसके राष्ट्रिकों का उस नामित हवाई कम्पनी में स्वामित्व या नियंत्रण काफी कम हो गया है तो उसे यह अधिकार होगा कि वह हवाई कम्पनी का नामन स्वीकार करने से इन्कार कर दे और नामित हवाई कम्पनी को इस कूरार के अनुच्छेद 2 के पैरा (2) में

उल्लिखित अधिकार देना रोक दे या उन्हें वा पिस ले ले या नामित हवाई कम्पनी द्वारा उन अधिकारों के उपयोग पर सेसी शर्तें लगा दें जिन्हें वह आवश्यक समझे ।

(5) इस अनुच्छेद के पैरा (1) और (2) के उपबन्धों का पालन हो जाने के बाद इस प्रकार से नामित और प्राप्ति कृत हवाई कम्पनी किसी भी समय सम्मत सेवाओं का परिचालन प्रारम्भ कर सकती है बश्तैं कि सेवा का परिचालन तब तक नहीं किया जाएगा जब तक कि उस सेवा के सम्बन्ध में इस क्रार के अनुच्छेद 8 के उपबन्धों के अनुसार निर्धारित टैरिफ़ लागू नहीं किया जाता और इस क्रार के अनुच्छेद 6 के पैरा (6) के उपबन्धों का पालन नहीं हो जाता ।

(6) यदि कोई हवाई कम्पनी अधिकार देने वाले संविदाकारी पक्ष के नियमों अथवा विनियमों का पालन न करे या इस क्रार में निर्धारित शर्तों के अनुसार परिचालन न करे तो प्रत्येक संविदाकारी पक्ष को यह अधिकार होगा कि वह हवाई कम्पनी द्वारा इस क्रार के अनुच्छेद 2 के पैरा (2) में निर्दिष्ट अधिकारों के उपयोग का निलम्बन कर दे या उस हवाई कम्पनी द्वारा उन अधिकारों के उपयोग पर, जो शर्तें आवश्यक समझे उन्हें लगा दे ; परन्तु जब तक कि नियमों अथवा विनियमों के इससे और आगे अतिलंघन को रोकने की दृष्टि से शर्तों का तुरन्त निलम्बन या लाया जाना आवश्यक न समझा जाए, तब तक इस अधिकार का उपयोग दूसरे संविदाकारी पक्ष से परामर्श करने के बाद ही किया जाएगा ।

अनुच्छेद 4

इस क्रार में उल्लिखित मागों और सेवाओं के परिचालन के प्रयोजन के लिए स्क संविदाकारी पक्ष द्वारा जारी किए गए अथवा वैध माने गए और अब तक लागू उड़ान योग्यता प्रमाण पत्रों, समर्थता प्रमाण पत्रों और लाइसेंसों को दूसरा संविदाकारी पक्ष भी वैध मानेगा ; परन्तु

जिन अपेक्षाओं के अधीन हस प्रकार के प्रभाण पत्र या लाहौर सें जारी किए गए अथवा वैध माने गए हैं उनका न्यूनतम मानक उन अपेक्षाओं के बराबर या उनसे अधिक हो जो अन्तर्राष्ट्रीय सिक्लि विमान सम्बन्धी अभिसमय के क्रियान्वयन के परिणामस्वरूप निर्धारित की गई हैं।

अनुच्छेद 5

(1) एक संविदाकारी पक्ष के भूमाग में यदि दूसरे संविदाकारी पक्ष, या उसके द्वारा नामित हवाई कंपनी के द्वारा, अथवा की ओर से, कोई ईंधन, स्नेहक, अतिरिक्त पुर्ज, नियमित विमान उपकरण और विमान का सामान लाया जाए या उस भूमाग में विमान में ले जाया जाए, और वह उस विमान कंपनी के विमान के द्वारा अथवा विमान में ही उपयोग के लिए हो तो उस पर पहला संविदाकारी पक्ष सीमा-शुल्क, निरीक्षण फीस और हसी प्रकार के अन्य राष्ट्रीय या स्थानीय शुल्कों और प्रभारों के मामले में निम्नलिखित व्यवहार करेगा :

(क) उक्त भूमाग को छोड़ने से पूर्व सर्पर्क के अन्तिम हवाई पत्र पर विमान पर शेष ईंधन और स्नेहक तेलों पर कूट ; और

(ख) ऐसे ईंधन और स्नेहक तेल के जो (क) में शामिल नहीं हैं तथा अतिरिक्त पुर्ज, नियमित विमान उपकरणों और विमान के सामान के मामले में सेवा ही व्यवहार किया जाएगा जो पहले संविदाकारी पक्ष की किसी राष्ट्रीय हवाई कंपनी, या अन्तर्राष्ट्रीय हवाई सेवाओं में लाई परम मित्र राष्ट्र की हवाई कंपनी के विमान द्वारा या विमान में ही उपयोग के लिए उक्त भूमाग में लाए गए या उस भूमाग में विमान पर ले जाए गए हसी प्रकार के सामान के मामले में किया जाता है।

(2) इस अनुच्छेद के पैरा (1) में निर्दिष्ट व्यवहार उस व्यवहार के अतिरिक्त और उस पर कोई प्रतिकूल प्रभाव डाले बिना होगा जो प्रत्येक संविदाकारी पक्ष अमिसमय के अनुच्छेद 24 के अधीन करने के लिए बाध्य है।

अनुच्छेद 6

(1) प्रत्येक संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी को एक संविदाकारी पक्ष के भूभाग में सम्मत सेवाओं पर यातायात चढ़ाने और दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग में उसे उतारने तथा इसी प्रकार दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग में सम्मत सेवाओं पर यातायात चढ़ाने और पहले संविदाकारी पक्ष के भूभाग में उसे उतारने के लिए उचित और समान अवसर प्राप्त होगे, तथा मार्गस्थ स्थानों के लिए या मार्गस्थ स्थानों से दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग में चढ़ाए या उतारे गए यातायात को आनुषंगिक प्रकार का माना जाएगा। प्रत्येक संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग में चढ़ाए और निर्दिष्ट मार्ग के स्थानों पर उतारे जाने वाले यातायात और इसी प्रकार पहले संविदाकारी पक्ष के भूभाग में चढ़ाए और निर्दिष्ट मार्ग के स्थानों पर उतारे जाने वाले यातायात के बहन के लिए धारिता की व्यवस्था करते समय इस प्रकार के यातायात के सम्बन्ध में दूसरे संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी के मूल हितों को ध्यान में रखेंगी ताकि दूसरे संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी के हितों पर प्रतिकूल प्रभाव न पड़े।

(2) प्रत्येक संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी द्वारा परिचालित सम्मत सेवाएँ निर्दिष्ट मार्गों पर परिवहन के सम्बन्ध में जनता की आवश्यकताओं के साथ पूरी तरह से सम्बद्ध होंगी; और प्रत्येक का यह मुख्य उद्देश्य होगा कि वह उस संविदाकारी पक्ष के भूभाग में जिसने हवाई कम्पनियों को नामित किया है, चढ़ाए या उतारे जाने वाले यात्रियों, माल और डाक को ले जाने की मांगों को पूरा करने के लिए पर्याप्त धारिता की व्यवस्था करे।

(3) दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग में किसी नामित हवाई कम्पनी द्वारा चढ़ाए गए और निर्दिष्ट मार्ग पर किसी तीसरे देश के स्थानों पर उतारे गए और इसी प्रकार एक संविदाकारी पक्ष के भूभाग में किसी नामित हवाई कम्पनी द्वारा चढ़ाए गए और निर्दिष्ट मार्ग पर किसी तीसरे देश के स्थानों पर उतारे गए यात्रियों, माल और डाक को ले जाने की व्यवस्था इस सामान्य सिद्धान्त के अनुसार की जाएगी कि धारिता के मामले में निम्नलिखित बातों को ध्यान में रखा जाएगा :

- (क) हवाई कम्पनी को नामित करने वाले संविदाकारी पक्ष के भूभाग में चढ़ाए और उतारे जाने वाले यातायात की आवश्यकताएँ;
- (ख) जिन देशों में से नामित हवाई कम्पनी गुजरती है उन देशों में पड़ने वाले राज्यों की हवाई कम्पनियों द्वारा स्थापित अन्य हवाई सेवाओं को ध्यान में रखते हुए उन देशों की यातायात विषयक आवश्यकताएँ; और
- (ग) हवाई कम्पनियों के सीधे अविराम परिचालन द्वारा नियतव्ययिता विषयक आवश्यकताएँ।

(4) सम्मत सेवाएँ प्रारम्भ करने से पूर्व दोनों संविदाकारी पक्ष इस बारे में सहमत हो जाएं कि प्रारम्भ में कितनी धारिता की व्यवस्था की जाए। इसके बाद, संविदाकारी पक्षों के वैमानिक प्राधिकारी धारिता की व्यवस्था के बारे में समय समय पर विचार विमर्श करेंगे और धारिता में परिवर्तन करने के लिए सहमति होने पर उसे पत्र-विनिमय द्वारा पुष्ट करेंगे।

(5) इस अनुच्छेद के पूर्ववर्ती पैराओं का निर्वचन और प्रयोज्यता वही होगी जिस पर दोनों संविदाकारी पक्षों के वैमानिक प्राधिकारी समय समय पर सहमत होंगे।

(6) एक संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी किसी सम्मत सेवा या उसके आशांकित रूप को प्रारम्भ करने से यथासम्भव पहले, सामान्यतया 30 दिन पहले, या वैमानिक प्राधिकारियों से अनुरोध प्राप्त होने के तीस दिन के भीतर दूसरे संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी के वैमानिक प्राधिकारियों को सेवा के प्रकार, समय सारणी, विमानों की किस्म - जिसमें निर्दिष्ट मार्ग पर प्रस्तुत की गई धारिता भी शामिल होगी - इत्यादि के सम्बन्ध में सूचना तथा कोई अन्य सेसी सूचना देगी जो दूसरे संविदाकारी पक्ष के वैमानिक प्राधिकारियों को इस बारे में अपनी तसली करने के लिए अपेक्षित हो कि इस कारार की अपेक्षाओं का विधिवत् पालन किया जा रहा है।

अनुच्छेद 7

दोनों संविदाकारी पक्षों की नामित हवाई कम्पनियों को अपने अपने मार्ग पर सम्मत सेवार्थ परिचालित करने के सम्बन्ध में उचित और समान अवसर प्राप्त होंगे।

दोनों संविदाकारी पक्षों की नामित हवाई कम्पनियों को वायु परिवहन के विक्रय के मामले में प्रत्येक संविदाकारी पक्ष के मुद्रा विनियमों के अधीन विधान सुविधार्थ समान रूप से प्राप्त होंगी। प्रत्येक संविदाकारी पक्ष दूसरे संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी को, पहले संविदाकारी पक्ष के भूभाग में उस हवाई कम्पनी द्वारा यात्री, माल और डाक के वहन के फलस्वरूप अर्जित व्यय-अधिशिष्ट आय को मुक्त रूप से अन्तरित करने का अधिकार प्रदान करेगा। इस प्रकार का अन्तरण उचित प्राधिकारियों द्वारा अन्तरण की तारीख को घोषित विनियम दर के आधार पर किया जास्ता।

प्रत्येक संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी को दूसरे संविदाकारी पक्ष के भूभाग में अपने कर्मचारियों को नियुक्त कर के शाखा कार्यालय स्थापित करने और उन्हें संचालित करने तथा साथ ही कोई सामान्य विक्रय एजेन्ट और थल संचालन एजेन्ट नियुक्त करने के अधिकार प्राप्त होंगे।

एक संविदाकारी पक्ष छारा जारी किए गए कानून या विनियमों के कारण दूसरे संविदाकारी पक्ष के उपर्युक्त अधिकारों के प्रयोग में कोई बाधा उपस्थित होने की स्थिति में, पहले संविदाकारी पक्ष की नामित हवाई कम्पनी भी पारस्परिकता के आधार पर उन अधिकारों के प्रयोग से वंचित रहेगी ।

अनुच्छेद 8

(1) सम्मत सेवाओं के लिए टैरिफ युक्तिसंगत स्तर पर निश्चित किए जाएंगे और ऐसा करते समय सभी संगत बातों का ध्यान रखा जाएगा जिन में परिचालन का व्यय, उचित लाभ, सेवा की विशेषताएँ (जैसे गति और स्थान के मान) और निर्दिष्ट मार्ग के किसी भाग पर अन्य हवाई कम्पनियों के टैरिफ आदि शामिल हैं । ये टैरिफ इस अनुच्छेद के निम्नलिखित उपबन्धों के अनुसार निश्चित किए जाएंगे ।

(2) निर्दिष्ट मार्गों में से प्रत्येक के सम्बन्ध में, इस अनुच्छेद के पैरा (1) में निर्दिष्ट टैरिफ और उनके साथ प्रयुक्त सजेंटी की दरें, किराया मुक्त असबाब और अन्य शर्तें सम्बन्धित नामित हवाई कम्पनियों के बीच सहमति छारा तय की जाएंगी और वे अन्तर्राष्ट्रीय विमान परिवहन संस्था के यातायात सम्मेलन क्रियाविधि के अधीन लागू निर्णयों के अनुसार निर्धारित की जाएंगी । इस प्रकार तय किए गए टैरिफों के लिए दोनों संविदाकारी पक्षों के वैमानिक प्राक्षिकारियों का अनुमोदन आवश्यक होगा ।

(3) यदि नामित हवाई कम्पनियों टैरिफों में से किसी पर सहमत न हो सकें या किसी अन्य कारण से किसी टैरिफ पर इस अनुच्छेद के पैरा (2) के उपबन्धों के अनुसार सहमत न हो सकें तो संविदाकारी पक्षों के वैमानिक प्राक्षिकारी आपस में सहमति के छारा टैरिफ निश्चित करने का प्रयत्न करेंगे ।

(4) यदि वैमानिक प्राधिकारी इस अनुच्छेद के पैरा (2) के अधीन उन्हें प्रस्तुत किए गए किसी टैरिफ के अनुमोदन पर या पैरा (3) के अन्तर्गत किसी टैरिफ के निर्धारण के सम्बन्ध में सहमत न हो सके तो विवाद को इस कारण के अनुच्छेद 11 के उपबन्धों के अनुसार तय किया जास्ता ।

(5) जब तक इस अनुच्छेद के उपबन्धों के अनुसार नर टैरिफ स्थापित नहीं हो जास्ती तब तक इस अनुच्छेद के उपबन्धों के अनुसार स्थापित टैरिफ लागू रहेंगे ।

अनुच्छेद 9

संविदाकारी पक्षों में से किसी के भी वैमानिक प्राधिकारी दूसरे संविदाकारी पक्ष के वैमानिक प्राधिकारियों के अनुरोध पर उन्हें आंकड़ों के देखे आवश्यक या अन्य विवरण में जो जिन की दूसरे संविदाकारी पक्ष को इन बातों की समीक्षा करने के लिए युक्तिसंगत रूप से आवश्यकता हो कि प्रथम संविदाकारी पक्ष द्वारा नामित हवाई कम्पनियों ने सम्मत सेवाओं में कितनी धारिता की व्यवस्था की है । इस प्रकार के विवरणों में संविदाकारी पक्षों के भूभागों के अन्दर विमान पर चढ़ने और विमान से उतरने के स्थानों सहित ऐसी सारी सूचना शामिल होती जिससे हवाई कम्पनी द्वारा ले जाए गए यातायात की मात्रा मालूम की जा सके ।

अनुच्छेद 10

वर्तमान कारार को पूरा करने से सम्बन्धित सभी मामलों में निकट सहयोग बनाए रखने के लिए संविदाकारी पक्षों के वैमानिक प्राधिकारियों में नियमित रूप से और बहुधा परामर्श होता रहता ।

अनुच्छेद 11

इस कृरार के निर्वचन और प्रयोज्यता के सम्बन्ध में यदि कोई विवाद उठ खड़ा होता है तो संविदाकारी पक्षों के वैमानिक प्राधिकारी प्रथमतः परस्पर बातचीत ढारा उसे तय करने का प्रयत्न करेंगे और यदि इस प्रकार बातचीत ढारा विवाद तय नहीं हो पाता तो उसे निपटारे के लिए संविदाकारी पक्षों के पास भेजा जास्ता ।

अनुच्छेद 12

वर्तमान कृरार में कोई संशोधन करने के प्रयोजन से कोई भी संविदाकारी पक्ष किसी भी समय परामर्श के लिए अनुरोध कर सकता है । इस प्रकार के परामर्श अनुरोध की तारीख से साठ दिन के भीतर आरम्भ कर दिये जायें । ऐसे परामर्शों के परिणामस्वरूप वर्तमान कृरार में किया गया कोई भी आशोधन राजनयिक पत्र-विनिमय ढारा पुष्टि किए जाने पर ही लागू होगा ।

अनुच्छेद 13

कोई भी संविदाकारी पक्ष यदि इस कृरार को समाप्त करना चाहता है तो वह दूसरे पक्ष को किसी भी समय इसका लिखित नोटिस दे सकता है । ऐसे नोटिस साथ ही साथ अन्तर्राष्ट्रीय सिविल विमानन संगठन को भी भेजे जाएं । यदि इस प्रकार का नोटिस दिया जाए, तो कृरार को समाप्त करने का नोटिस जिस तारीख को दूसरे संविदाकारी पक्ष को प्राप्त हो, उसके बारह महीने के बाद यह कृरार समाप्त हो जास्ता, किन्तु यदि संविदाकारी पक्षों की परस्पर सहमति से उक्त अवधि के समाप्त होने से पहले नोटिस वापस ले लिया जाए तो कृरार समाप्त नहीं होगा । यदि दूसरे संविदाकारी पक्ष से नोटिस की प्राप्ति-सूचना न मिले, तो जिस दिन नोटिस अन्तर्राष्ट्रीय सिविल

विमानन संगठन को मिला हो, उसके चौदह दिन बाद वह दूसरे संविदाकारी पक्ष को भी मिला हुआ मान लिया जास्ता ।

अनुच्छेद 14

यह क़रार और इसमें किया जाने वाला कोई भी संशोधन अन्तर्राष्ट्रीय सिविल विमानन संगठन में रजिस्टर कराया जास्ता ।

अनुच्छेद 15

यह क़रार अनुसमर्थन के अधीन होगा और अनुसमर्थन लिखतों का आदान-प्रदान यथाशीघ्र किया जास्ता । यह क़रार अनुसमर्थन लिखतों के आदान-प्रदान की तारीख से लागू होगा ।

इसके साढ़े स्वरूप निम्न हस्ताक्षरकार्ताओं ने, जो कि अपनी अपनी सरकारों द्वारा इसके लिए विधिवत् प्राप्तिकृत किए गए हैं, इस क़रार पर हस्ताक्षर किए हैं ।

आज तारीख 28 अग्रहायण, एक हज़ार आठ सौ इकानवे शक संवत् (1969), तदनुसार 19 दिसम्बर दो हज़ार पाँच सौ बारह बौद्ध संवत् (1969), को बैंकाक में इसकी छः मूल प्रतियों पर हस्ताक्षर किए गए हैं, जिनमें थाई, हिन्दी और अङ्ग्रेजी भाषाओं में से प्रत्येक की दो-दो प्रतियों हैं और इनमें तीनों पाठ समान रूप से प्रामाणिक हैं । निर्वचन के सम्बन्ध में कोई मतभेद होने पर अङ्ग्रेजी पाठ ही प्रामाणिक माना जास्ता ।

कृते भारत सरकार

(पी० के० बनजी)

थाईलैण्ड में भारत के

राजदूत

कृते थाई राज्य की सरकार

(चिट्ठि सुचरितकुल)

उप विदेश मंत्री

अनुसूची

खण्ड 1

थाई राज्य की सरकार द्वारा नामित हवाई कम्पनी अथवा
हवाई कम्पनियों द्वारा दोनों दिशाओं में परिचालित किया जाने वाला
मार्ग :-

- (क) थाई राज्य
- (ख) सुन
- (ग) ढाका
- (घ) कलकता
- (ঙ) काठमाण्डू
- (চ) दिल्ली
- (ছ) कराची अथवा काबुल
- (জ) तेहरान अथवा काहिरा अथवा बेरूत अथवा इस्तम्बूल
- (ফ) रोम और उसके आगे

या

या

(i) पैरिस अथवा लन्दन	(i) ज्यूरिच अथवा फ्रैंकफर्ट
(ii) न्यूयार्क	(ii) कौपन्हगन अथवा स्टॉर्कम
	(iii) न्यूयार्क

टिप्पणिया

- (1) एक ही उड़ान में विमान कलकता और दिल्ली दोनों स्थानों पर नहीं जासा परन्तु अलग अलग उड़ानों में विमान इन दोनों स्थानों पर जा सकते हैं अर्थात् जो उड़ानें कलकता को अथवा बरास्ता कलकता परिचालित हैं उन्हें दिल्ली को अथवा बरास्ता दिल्ली परिचालित नहीं किया जासा और जो उड़ानें दिल्ली को अथवा बरास्ता दिल्ली परिचालित हैं उन्हें कलकता को अथवा बरास्ता कलकता परिचालित नहीं किया जासा । इससे कलकता में तकनीकी अवतरण पर कोई प्रतिबंध नहीं है ।
- (2) मार्ग में पड़ने वाले किसी भी स्थान को किसी या सभी उड़ानों में छोड़ा जा सकता है बश्यत् कि इस मार्ग की सेवाएँ थाई राज्य के किसी स्थान से प्रारम्भ हों ।

भारत सरकार द्वारा नामित हवाई कम्पनी अथवा हवाई कम्पनियों द्वारा दोनों दिशाओं में परिचालित किया जाने वाला मार्ग :-

- (क) भारत
- (ख) बैंकाक
- (ग) हांगकांग
- (घ) मनीला
- (ङ) ओसाका
- (च) टोकियो और उसके आगे

या

या

(i) होनोलूलू	(i) एंकरेज अथवा वैनकुवर
(ii) सानफ्रांसिस्को	(ii) शिकागो
(iii) लोस एंजलेस	(iii) न्यूयार्क
(iv) न्यूयार्क	

टिप्पणी :

मार्ग में पड़ने वाले किसी भी स्थान को किसी या सभी उड़ानों में छोड़ा जा सकता है बश्तैं कि इस मार्ग की सेवाएँ भारत के किसी स्थान से प्रारम्भ हों।

ความคุกคามระหว่าง

รัฐบาลแห่งอินเดียกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
ว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของแคนาดาฝ่าย
และพ้นจากนั้นไป

รัฐบาลแห่งอินเดียและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อไปนี้จะเรียกว่า
ภาคีที่ทำความคุกคาม

ผู้เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศซึ่งได้เปิดให้
ลงนามณ เมืองชิกาโภ เมื่อวันที่ เจ็ด ธันวาคม พ.ศ.๒๔๘๘ และ

ประธานาธิบดีที่ทำความคุกคามเพื่อการคำนึงบริการเดินอากาศระหว่างอาณา
เขตของแคนาดาฝ่ายและพ้นจากนั้นไป

จึงได้คุกคามกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

(๑) เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งความคุกคามฉบับนี้ นอกจานบริบทจะได้ให้
หมายเป็นอย่างอื่น

(ก) คำว่า "อนุสัญญา" ในหมายถึงอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือน
ระหว่างประเทศซึ่งได้เปิดให้ลงนามณ เมืองชิกาโภ เมื่อวันที่ เจ็ด ธันวาคม พ.ศ.๒๔๘๘ และ
รวมทั้งภาคผนวกใด ๆ ที่ได้คุกคามรับความชอบ ๔๐ แห่งอนุสัญญานั้น และข้อแก้ไขเพิ่มเติม
ภาคผนวก หรืออนุสัญญากำเนิด ๔๐ หรือ ๔๔ แห่งอนุสัญญากังกล่าว

(ข) คำว่า "เจ้าหน้าที่การเดินอากาศ" ในกรณีราชอาณาจักรไทย
ให้หมายถึงอธิบดีกรรมการบินพาณิชย์ หรือบุคคลหรือองค์คณะใดที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติการ
หน้าที่ใด ๆ ในค้านการบินพลเรือนซึ่งในเวลานี้อธิบดีกรรมการบินฯ ล้วนปฎิบัติอยู่ หรือการหน้าที่ซึ่งมี
ลักษณะคล้ายกัน และในการเดินทางให้หมายถึงอธิบดีกรรมการบินพลเรือน หรือบุคคลหรือองค์คณะ
ใดที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติการหน้าที่ใด ๆ ในค้านการบินพลเรือนซึ่งในเวลานี้อธิบดี
กรรมการบินฯ ล้วนปฎิบัติอยู่หรือการหน้าที่ซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน

(ค) คำว่า "สายการบินที่กำหนด" ในหมายถึงสายการบินซึ่งภาคี
ที่ทำความคุกคามฝ่ายหนึ่งจะได้กำหนด โดยการของกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังภาคีที่ทำ
ความคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งตามข้อ ๓ แห่งความคุกคามฉบับนี้ สำหรับการคำนึงบริการเดินอากาศ

ความเส้นทางบินที่ระบุไว้ในคำขอเอกสารล้ำเซนวันนั้น

(๑) คำว่า "อาณาเขต" ในส่วนที่เกี่ยวแกร็งชูนิ่ง ให้หมายถึง พื้นที่คืนและน่านน้ำอาณาเขตที่ติดต่อกันเพื่อที่คืนนั้น ซึ่งอยู่ภายใต้อธิปไตยของรัฐนั้น

(๒) คำว่า "บริการเดินอากาศ" "บริการเดินอากาศระหว่างประเทศ" "สายการบิน" และ "แรลลิงมิใช่เพื่อการค้า" ให้มีความหมายตามที่บัญญัติไว้สำหรับคำเหล่านั้นตามลำดับในข้อ ๙๖ แห่งอนุสัญญา และ

(๓) คำว่า "ใบพิกัด" ให้หมายถึงใบพิกัดเส้นทางบินคู่ท้ายความตกลงฉบับนี้หรือความที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมความความในข้อ ๙๖ แห่งความตกลงฉบับนี้

(๔) ใบพิกัดประกอบเป็นส่วนเสริมส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ และคำอ้างทั้งปวงที่อ้างถึงความตกลงฉบับนี้ ให้อ้างว่าอ้างถึงใบพิกัดที่วาย เว้นแต่จะมีข้อความว่าไม่เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒

(๑) ภาคผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายให้สิทธิที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้แก่ภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะสถาปนาบริการเดินอากาศตามเส้นทางบินที่ระบุไว้ในใบพิกัด (คือไปนี้จะเรียกว่า "บริการที่คงลง" และ "เส้นทางบินที่ระบุ") บริการที่คงลงกันอาจเริ่มต้นเมื่อได้กำหนดจากที่ไม่มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งข้อ ๗ ของความตกลงนี้

(๒) ภายใต้ข้อบังคับแห่งบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ สายการบินที่ภาคผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายกำหนดจะได้รับสิทธิคือไปนี้ คือ

(ก) บินผ่านอาณาเขตของภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่ต้องลงจอด

(ข) แรลลิงในอาณาเขตตั้งกล่าว ณ จุดค้าง ๆ ที่ระบุไว้ในใบพิกัดท้ายความตกลงฉบับนี้สำหรับเส้นทางบินนั้น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการขนลงและรับซื้อซึ่งการจราจรระหว่างประเทศคือคนโดยสาร ของบรรทุก และไปรษณีย์ภัณฑ์

(ค) ในขณะ เมื่อคำแนะนำบริการที่คงลงตามเส้นทางบินที่ระบุ แรลลิงในอาณาเขตตั้งกล่าว ณ จุดค้าง ๆ ที่ระบุไว้ในใบพิกัดท้ายความตกลงฉบับนี้สำหรับเส้นทางบินนั้น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการขนลงและรับซื้อซึ่งการจราจรระหว่างประเทศคือคนโดยสาร ของบรรทุก และไปรษณีย์ภัณฑ์

(๗) ในเมื่อข้อความใดในวรรค (๒) แห่งข้อนี้จะถือได้ว่าเป็นการให้เอกสารลิขิแก่สายการบินของภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งในอันที่จะรับคนโดยสาร ของบรรทุก

หรือไปรษณีย์ก็ตาม เขตของภาคผู้ท่าความคงลงอีกฝ่ายหนึ่ง ไปยังอีกจุดหนึ่งในอาณาเขตของภาคผู้ท่าความคงลงฝ่ายนั้น

(๔) กฎหมาย ข้อบังคับ และคำสั่งของภาคผู้ท่าความคงลงฝ่ายหนึ่ง เกี่ยวกับการเข้ามาในหรือออกไปจากอาณาเขตของคนซึ่งอาภัยานหรือการดำเนินบริการของอาภัยาน เช่นวันนี้จะอยู่ภายในอาณาเขตของคน จะนำมาใช้กับอาภัยานของสายการบินที่กำหนดของภาคผู้ท่าความคงลงอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๓

(๑) ภาคผู้ท่าความคงลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะกำหนดสายการบินสายหนึ่งหรือสายสองเป็นสายลักษณะใดๆ ไปยังภาคผู้ท่าความคงลงอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการดำเนินบริการที่คงลงตามเส้นทางนินที่ระบุ

(๒) เมื่อได้รับแจ้งการกำหนดแล้ว ภาคผู้ท่าความคงลงอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องให้อนุญาตที่เหมาะสมเพื่อกำเนิดการแก้สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือสายสองนั้นโดยมิฉะนั้น ภายใต้บทบัญญัติแห่งวรรค (๓) และ (๔) ของข้อนี้

(๓) เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ท่าความคงลงฝ่ายหนึ่งอาจให้สายการบินสายหนึ่งที่กำหนดโดยภาคผู้ท่าความคงลงอีกฝ่ายหนึ่งแสดงให้เป็นที่พอใจแก่คนว่าสายการบินนั้นมีคุณสมบัติเหมาะสมเงื่อนไขท่วงไว้ในกฎหมายและข้อบังคับซึ่งเจ้าหน้าที่นั้นใช้อยู่เป็นปกติ และโดยชอบด้วยเหตุผลแก่การดำเนินบริการเดินอากาศพาณิชย์ระหว่างประเทศตามบทบัญญัติของอนุสัญญา

(๔) ภาคผู้ท่าความคงลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะปฏิเสธไม่ยอมรับการกำหนดสายการบินและที่จะยับยั้งหรือเพิกถอนการให้สิทธิ์ที่ระบุไว้ในวรรค (๒) ข้อ ๒ ของความคงลงฉบับนี้แก่สายการบิน หรือที่จะคั่งบังคับเงื่อนไขตามที่ตนเห็นว่าเป็นในการที่สายการบินจะใช้สิทธิ์เหล่านั้น ถ้าเมื่อไหร่ที่แน่ใจแก่คนว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญในลักษณะของสายการบินที่กำหนด อันเป็นเหตุให้ระดับแห่งกรรมสิทธิ์หรือการควบคุมของสายการบินที่กำหนดโดยภาคผู้ท่าความคงลงฝ่ายที่กำหนดสายการบินหรือโดยคนชาติของภาคผู้ท่าความคงลงนั้นลดลงเป็นอันมาก

(๕) สายการบินที่ได้รับการกำหนดและได้รับอนุญาตแล้ว อาจเริ่มดำเนินบริการที่คงลงเมื่อไหร่ก็ได้ หลังจากที่ได้มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งวรรค (๑) และ (๒) ของข้อนี้แล้ว แต่จะดำเนินบริการมิได้เว้นแต่พิเศษอัตราค่าธรรมเนียมสั่งซื้อ ได้กำหนดตามบทบัญญัติ

แห่งข้อ ๔ ของความตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับแล้วสำหรับบริการนั้น และให้มีการปฏิบัติตาม
บทบัญญัติแห่งวรรค (๒) ของข้อ ๖ แห่งความตกลงฉบับนี้

(๒) ภาคผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะไม่สายการบินกการใช้สิทธิ
ที่ระบุไว้ในวรรค (๒) ข้อ ๒ ของความตกลงฉบับนี้ หรือที่จะดึงบังคับเงื่อนไขตามที่ตน
เห็นว่าเป็นแก่การที่สายการบินที่จะใช้สิทธิเหล่านั้นในทุกรูปแบบที่สายการบินไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมายหรือข้อบังคับของภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้สิทธิเหล่านั้น หรือไม่ดำเนินการตาม
เงื่อนไขกล่าวไว้ในความตกลงฉบับนี้ แต่สิทธินี้จะใช้ได้ต่อเมื่อให้มีการปรึกษาหารือกับ
ภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งแล้วเท่านั้น นอกจากจะจะเป็นค้องคากการใช้สิทธินี้หรือดึง
บังคับเงื่อนไขโดยพัลเพื่อบังคับให้มีการลด เมิกกฎหมายหรือข้อบังคับดังไปอีก

ข้อ ๕

ใบสำคัญสมควรเดินทาง ใบสำคัญความสามารถ และใบอนุญาตที่ภาค
ผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งออกให้ หรือระหว่างที่ใบสมบูรณ์แล้วและยังมีผลบังคับอยู่ จะได้รับ^๑
การยอมรับนับถือจากภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งว่าสมบูรณ์เพื่อความมุ่งประสงค์ใน
การดำเนินบริการในเส้นทางความความตกลงนี้ แต่ขอกำหนดในการออกหรือระหว่างที่ให้
สมบูรณ์ซึ่งใบสำคัญ หรือใบอนุญาตเช่นว่า จะต้องเท่าเทียมหรือเหนือกว่ามาตรฐาน
ขั้นค่าชั้นอาจวางขั้นตอนอันสูงอย่างว่าค้ายกการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

ข้อ ๖

(๑) เครื่อเพลิง น้ำมันดื่น เครื่องอะไหล่ เครื่องบวกลบบวกฯ ประจำอากาศยาน
และพัสดุอากาศยานที่นำเข้ามาในอาหาร เช่นของภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่ง หรือขั้นชั้นบน
อากาศยานในอาหาร เช่นนโยบายไทยหรือในนามของภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง หรือสายการ
บินที่ภาคผู้ทำความตกลงกำหนดและมุ่งโดยเฉพาะสำหรับการใช้ของหรือในอากาศยานซึ่งสายการ
บินนั้น จักได้รับผลประโยชน์ตั้งต่อไปนี้จากภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายแรกเกี่ยวกับค่าครุภาร
ค่าธรรมเนียมการตรวจและค่าอาการและค่าภาระแห่งชาติหรือของห้องท่องฟื้น ๆ อันมีลักษณะ
เช่นเดียวกัน

(ก) ในกรณีเครื่อเพลิงและน้ำมันดื่นที่เหลืออยู่บนอากาศยาน ณ ท่า
อากาศยานสุดท้ายที่เวลาลงก่อนออกจากอาหาร เช่นกันถ้าไม่ไปในได้รับการยกเว้นและ

(ข) ในกรณีเครื่อเพลิง และน้ำมันดื่น ที่มิได้รับอนุญาตใน (ก) และ
เครื่องอะไหล่ เครื่องบวกลบบวกฯ ประจำอากาศยาน และพัสดุอากาศยานที่ได้รับผลประโยชน์

อย่างอนุเคราะห์ไม่น้อยกว่าที่ให้แก่บริการสัมภาระที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน ซึ่งนำเข้ามาในอาณาเขตถัดก้าว หรือขึ้นชั้นบนอากาศยานในอาณาเขตนั้น และมุ่งโดยเฉพาะสำหรับการใช้ของ หรือในอากาศยานของสายการบินแห่งหนึ่งคนชาติของภาคีผู้ทำความคุกคามฝ่ายแรก หรือของสายการบินค้างประเทศที่ได้รับอนุเคราะห์ยังซึ่งประกอบบริการเดินอากาศระหว่างประเทศ

(๒) ผลประโยชน์ที่ระบุไว้ในวรรค (๑) ของข้อนี้ให้เพิ่มเติมจาก และไม่เป็นที่เสื่อมเสียแก่ผลประโยชน์ที่ภาคีผู้ทำความคุกคามแต่ละฝ่ายมีความผูกพันจะต้องให้ความช่วยเหลือแห่งอนุสัญญา

ข้อ ๖

(๑) สายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความคุกคามแต่ละฝ่ายจะมีโอกาสอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันในอันที่จะรับชนโดยบริการที่คล่องชึ้นราจารที่ขึ้นชั้นในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความคุกคามฝ่ายหนึ่งและขอลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งหรือกลับกัน และจะถือว่าจราจรสัมภาระที่ขึ้นชั้นหรือขอลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งไปยังหรือมาจากจุดค่าง ๆ ในเส้นทางมีลักษณะเป็นจราจรเพิ่มเติมในการจัดความจุเพื่อรับชนจราจรที่ขึ้นชั้นในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งและขอลง ณ จุดค่าง ๆ ในเส้นทางที่ระบุหรือกลับกัน สายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความคุกคามแต่ละฝ่ายจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ปัจจุบันและของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งในจราจรสัมภาระเพื่อมิให้กระทบกระเทือนกับผลประโยชน์ของสายการบินฝ่ายหลังอย่างไม่สมควร

(๒) บริการที่คล่องชึ้นสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความคุกคามแต่ละฝ่ายจัดขึ้นนั้นจะต้องสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความต้องการของประชาชนสำหรับการขนส่งในเส้นทางที่ระบุ และแต่ละบริการจะถือการจัดความจุที่พอเพียงเพื่อสนองความต้องการในการขนคนโดยสาร ของบรรทุก และไปรษณีย์ภัณฑ์ไปจากหรือมายังอาณาเขตของภาคีผู้ทำความคุกคามฝ่ายที่กำหนดสายการบินเป็นวัตถุประสงค์ปัจจุบัน

(๓) การจัดให้มีการรับชนคนโดยสาร ของบรรทุกและไปรษณีย์ภัณฑ์ขึ้นชั้นโดยสายการบินที่กำหนดในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งและขอลง ณ จุดในประเทศไทยสามความเส้นทางที่ระบุหรือกลับกัน จะต้องกระทบกระเทือนกับผลการทั่วไปที่ว่าความจุจะต้องสัมพันธ์กับ

(ก) ความคองการของจราจรที่ขึ้นหรือลงในอาณาเขตของภาคผู้ท่าความคงฟ่ายที่กำหนดสายการบิน

(ข) ความคองการของจราจรของเขตที่สายการบินที่กำหนดดำเนินเมื่อไก่คันนีงบวิการเดินอากาศอ่อน ๆ ที่ไก่ตั้งขึ้นโดยสายการบินของบรรกรารถที่คงอยู่ในเชตนั้น และ

(ค) ความคองการของการดำเนินสายการบินตลอดเส้นทาง เชร์ชูกิจ

(๔) ความชุ่งจักขึ้นในวาระ เริ่มแรกนั้นจะต้องໄດ้คงกันระหว่างภาคผู้ท่าความคงหังสองฝ่ายก่อนที่จะเริ่มดำเนินบวิการที่คง ต่อจากนั้นเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ท่าความคงจะໄດ้ปรึกษาหารือกันเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับความชุ่งจักขึ้นและการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในเรื่องความชุ่งเป็นที่คงกันแล้วจะต้องได้รับการยืนยันโดยหนังสือแลกเปลี่ยน

(๕) การศึกษาและทราบภูมิศาสตร์กอนของข้อนี้จะเป็นไปตามที่ได้คงกันเป็นครั้งคราวระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ท่าความคงหังสองฝ่าย

(๖) สายการบินที่กำหนดของภาคผู้ท่าความคงฟ่ายหนึ่งจะต้องจัดให้แก่เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ท่าความคงอีกฝ่ายหนึ่งนานล่วงหน้าเท่าที่จะปฏิบัติໄດ้ โดยปกติอย่างน้อยสามสิบวันก่อนเริ่มดำเนินงานของบวิการที่คงหังหรือการแก้ไขใด ๆ หรือภายในสามสิบวันหลังจากได้รับคำขอจากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศซึ่งขอสนเทศเกี่ยวกับลักษณะของบวิการ ตารางการบินแบบอากาศยาน รวมทั้งความชุ่งจักให้ในแต่ละเส้นทาง ที่ระบุและขอสนเทศใด ๆ อีกอันอาจต้องการเพื่อให้เป็นที่พอใจแก่เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ท่าความคงอีกฝ่ายหนึ่งว่าໄດ้ดำเนินการโดยถูกต้องตามกำหนดแห่งความคงกันแล้ว

๙
ขอ ๗

สายการบินที่กำหนดของภาคผู้ท่าความคงหังสองฝ่ายจะมีโอกาสอย่างเป็นธรรม และเท่าเทียมกันในอันที่จะดำเนินบวิการที่คงหังในเส้นทางบินของตน

สายการบินที่กำหนดของภาคผู้ท่าความคงหังสองฝ่ายจะได้รับความสะดวกอย่างเดียวกับที่พึงมีภายใต้ข้อบังคับการเงินของภาคผู้ท่าความคงหังแต่ละฝ่ายในการขยายการขนส่งทางอากาศภาคผู้ท่าความคงหังแต่ละฝ่ายจะให้ลิขิแก่สายการบินที่กำหนดของภาคผู้ท่าความคงหังอีกฝ่ายหนึ่งที่จะโอนโดยเสริชเงินเหลือจ่ายจากรายได้ซึ่งสายการบิน

เหล่านี้ได้รับในอาณาเขตของภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายแรก เกี่ยวกับการรับชนคนโดยสารไปรษณีย์และของบรรทุก การโอนเช่นว่านั้นจะต้องเป็นไปตามอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งประกาศใช้โดยเจ้าหน้าที่เมืองในวันที่แลกเปลี่ยน

สายการบินที่กำหนดของภาคผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีลิขิตที่จะจัดสานักงานสาขาและดำเนินงาน และจ้างพนักงานของคนเองตลอดจนมีลิขิตที่จะแต่งตั้งผู้ให้เป็นตัวแทนขายทั่วไปและเป็นตัวแทนบริการภาคพื้นที่ในอาณาเขตของภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งด้วย หากในกรณีที่กฎหมายหรือข้อบังคับซึ่งตราขึ้นโดยภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งไม่เปิดโอกาสให้สายการบินที่กำหนดของภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งได้รับสิทธิ์ค้างกล่าวข้างหนึ่งอันนั้นโดยไม่ได้รับสิทธิ์เช่นวันนั้นคุยกัน

๙

(๑) บรรดาพิกัดอัตราค่าขนส่งสำหรับบริการที่ตกลงจะต้องกำหนดในระดับที่สมควรโดยคำนึงถึงปัจจัยทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งค่าการค่าเนินการ กำไรอันสมควร ลักษณะของบริการ (เช่นมาตรฐานความเร็วและความสะดวกสบาย) และบรรดาพิกัดอัตราของสายการบินอื่น ๆ สำหรับตอนใดตอนหนึ่งในเส้นทางบินที่ระบุ พิกัดอัตราเหล่านี้จะต้องกำหนดตามบทบัญญัติสถาบันนี้

(๒) พิกัดอัตราที่อย่างถึงในวรรค (๑) ของข้อนี้รวมทั้งอัตราส่วนลดของตัวแทนที่เกี่ยวเนื่องกับพิกัดอัตราบันทึก สมการะที่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและเงื่อนไขอื่น ๆ ให้สายการบินที่กำหนดที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกับสำหรับเส้นทางบินที่ระบุแต่ละเส้นไป และให้ทำความตกลงนั้นตามแนวข้อวินิจฉัยซึ่งอาจนำมาใช้ได้ตามวิธีการประชุมว่าด้วยการจราจรของสมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ พิกัดอัตราที่ตกลงนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ทำความตกลงหั้งสองฝ่าย

(๓) ถ้าสายการบินที่กำหนดไม่สามารถตกลงกันได้ในพิกัดอัตราใด หรือโดยเหตุผลอื่นไม่สามารถที่จะตกลงกันในพิกัดอัตราตามบทบัญญัติแห่งวรรค (๒) ของข้อนี้ เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ทำความตกลงจะพยายามกำหนดพิกัดอัตราขึ้นโดยทำความตกลงระหว่างกัน

(๔) ถ้าเจ้าหน้าที่การเดินอากาศไม่สามารถตกลงกันในการให้ความเห็นชอบในพิกัดอัตราใด ที่เสนอความความในวรรค (๒) แห่งข้อนี้ หรือไม่สามารถตกลงกัน

ในการกำหนดพิจารณาด้วยความในวรรค (๓) ก็ให้จัดข้อข้อดังนี้เพื่อแสดงความบัญญัติ
แห่งข้อ ๙๙ ของความตกลงฉบับนี้

(๕) บรรดาพิจารณาด้วยความในวรรค (๓) ก็ให้จัดข้อข้อดังนี้เพื่อแสดงความบัญญัติ
แห่งข้อ ๙๙ ของความตกลงฉบับนี้

ข้อ ๙

ให้เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายส่งรายงาน
สถิติรายคืนหรืออื่น ๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ทำความตกลงอีกฝ่าย
หนึ่งตามที่ร้องขอค้องการโดยสมควร เพื่อความมุ่งประสงค์ในการสอบถามความชุส่า
หันบบริการที่ค้องซึ่งสายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคผู้ทำความตกลง
ฝ่ายแรกให้จัดให้มีขึ้น รายการ เช่น วันนันในบรรจุข้อสันเทศหั้งหลายรวมทั้งจุดที่ขึ้นชื่อ
หรือชื่อลงภายใต้อาหาเชิงของภาคผู้ทำความตกลงที่ค้องการเพื่อกำหนดจำนวนการ
จราจรที่สายการบินนั้นรับชนในบริการที่ค้อง

ข้อ ๑๐

จะไม่มีการปรึกษาหารือกันระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาค
ผู้ทำความตกลงเป็นประจำและเสมอ เพื่อจัดให้มีการร่วมมือโดยใกล้ชิดในบรรดา
เรื่องหั้งหลาย อันกระทบถึงการปฏิบัติความตกลงฉบับนี้

ข้อ ๑๑

ถ้ามีข้อพิพาทเกิดขึ้นเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้ความตกลงฉบับนี้
ในขั้นตอนเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคผู้ทำความตกลงหั้งสองฝ่ายจะพยายาม
ตกลงกันเองโดยการเจรจาระหว่างกันกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ก็ให้เสนอภาคผู้ทำความ
ตกลงเพื่อจัดข้อข้อดังนี้

ข้อ ๑๒

ภาคผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหากอาจขอให้มีการปรึกษาหารือเมื่อใด
ก็ได้ เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะเริ่มให้มีการแก้ไขความตกลงนี้ การปรึกษาหารือเช่น
วันนันให้เริ่มต้นภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันขอ การแก้ไขใด ๆ แห่งความตกลง

นี้อันเป็นผลจากการปรึกษาหารือเช่นว่าจะมีผลบังคับคือเมื่อไคร์การยืนยันโดยหนังสือ
แลกเปลี่ยนทางการทุก

ข้อ ๑๓

ภาคีผู้ทำความคงกลั่นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจให้คำบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร
แก่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อได้รับทราบป่าว่าด้านที่จะเลิกความคงกลั่นฉบับนี้ คำบัญญัติของภาคีทั้งสองฝ่ายนั้น
จะต้องแจ้งพร้อมกันไปยังองค์การการบริบูรณ์เรื่องระหว่างประเทศตามมีการบัญญัติไว้ เช่นว่า
ความคงกลั่นฉบับนี้ให้เป็นอันลับสุดลับเมื่อครบสิบส่องเดือนหลังจากวันที่ภาคีผู้ทำความคง
กลั่นฝ่ายหนึ่งได้รับคำบัญญัติ เว้นแต่จะมีการคงกลั่นกันให้ถอนคำบัญญัติ เลิกความคงกลั่นสิ้น
กำหนดเวลาดังนั้น ในกรณีที่ไม่มีการตอบรับจากภาคีผู้ทำความคงกลั่นอีกฝ่ายหนึ่งให้ถือว่าคำบัญญัติเลิก
เป็นอันได้รับเมื่อเวลาล่วงไปสิบสิบวัน หลังจากวันท่ององค์การกรุบินพลเรื่องระหว่างประเทศ
ได้รับคำบัญญัติ

ข้อ ๑๔

ความคงกลั่นฉบับนี้และการแก้ไขใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องจดทะเบียนไว้กับ
องค์การการบริบูรณ์เรื่องระหว่างประเทศ

ข้อ ๑๕

ความคงกลั่นฉบับนี้จะต้องได้รับสัมภាន และจะต้องแลกเปลี่ยนสัมภានสาร
กันโดยไม่ซักซ้ำเท่าที่จะกระทำได้ จะมีผลบังคับในวันที่แลกเปลี่ยนสัมภានสาร

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างห้วยนี้ชื่อได้รับมอบหมายโดยถูกต้องจาก
รัฐบาลของแต่ละฝ่ายได้ลงนามในความคงกลั่นฉบับนี้

ทำที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๘ อكتوبر พ.ศ. ๑๙๖๘ อักษรภาษาไทย ตัวอักษร楷書 หนึ่งพันแปดร้อย
เก้าสิบเอ็ด (๑,๙๖๘) ลงกับวันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราชสองพันห้าร้อยสิบสอง
(๑๙๖๘) เป็นหลักฐาน แต่ละสองฉบับเป็นภาษาอินดี ไทยและอังกฤษ ทุกฉบับใช้ได้
ถูกต้องเท่าเทียมกัน ในกรณีที่ความขัดแย้งให้ใช้ฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก

(พ. ก. เบนจawan)

เอกอัครราชทูต
ฝ่ายรัฐบาลแห่งอินเดีย

(นายจิตติ สรีรัตน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค่างประเทศ
ฝ่ายรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

ใบพิมพ์

ตอนที่ ๑

เส้นทางบินที่จะคำนวณการโดยสารและการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสาย
ของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งทางไปและกลับ:-

(ก) ประเทศไทย

(ข) ย่างกุ้ง

(ค) แม็คก้า

(ง) กัลกัตตา

(จ) กัตมานดู

(ฉ) เกลซี

(ช) ภาราต หรือ ศรีบูรพา

(ช) เกาะราชนครินทร์ หรือโคโกร หรือ เบรุต หรืออิสตันบูล

(ษ) โรม และพันจานันดีปายัง :-

(๙) ปารีส หรือ ลอนดอน

(๑๐) นิวยอร์ก

หรือ

(๑๑) ชูริก หรือ แฟรงก์เฟิร์ต

(๑๒) โคลเปนเซเกน หรือ อัมสเตอร์ดัม

(๑๓) นิวยอร์ก

- หมายเหตุ (๑) จะต้องไม่คำนวณวิการไปยังกัลกัตตา และเกลซีในเที่ยวบินเดียว
เดียว กัน จะคำนวณวิการไปได้เฉพาะในเที่ยวบินที่แยกต่างกัน
กล่าวคือ ในเที่ยวบินเดียวให้คำนวณการบินไปยังหรือผ่านกัลกัตตา
จะต้องไม่合わせลงหรือผ่านเกลซี และในเที่ยวบินเดียวให้คำนวณการ
บินไปยังหรือผ่านเกลซีจะต้องไม่合わせลงหรือผ่านกัลกัตตา ในการนี้
มิได้ห้ามให้合わせทางเทคนิคที่กัลกัตตาแค่อย่างไร
(๒) อาจเว้นไม่合わせ ณ จุดหนึ่งจุดใดในเส้นทางในเที่ยวบินใด ๆ หรือ
ทุกเที่ยวบินได้ แต่บริการในเส้นทางนั้นจะต้องตั้งคุณ ณ จุดหนึ่งใน

ประเทศไทย

ตอนที่ ๒

เส้นทางบินที่จะดำเนินการโดยสายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือสายสั้น
ของรัฐบาลแห่งอินเดีย ทั้งทางไปและกลับ:-

- (ก) อินเดีย
- (ข) กรุงเทพฯ
- (ค) ชองกง
- (ง) มะนิลา
- (จ) โอมากา
- (ฉ) โคเกียว และพันจักนันไปยัง :-
  - (๙) โอมูลู
  - (๖) ชานฟรานซิสโก
  - (๗) ลอกแองเจลิส
  - (๘) นิวอร์ค
- หรือ
- (๙) แองเกโลเรจ หรือ แวนคูเวอร์
- (๑๐) ซิกาโกร
- (๑) นิวอร์ค

หมายเหตุ อาจเว้นไม่วะลง ณ จุดหนึ่งจุดใดในเส้นทาง ในเที่ยวบินใด ๆ หรือ
ทุกเที่ยวบินใด แม้บริการในเส้นทางจะค้องคั่ง ณ จุดหนึ่งในประเทศไทย
อินเดีย

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF INDIA AND
THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND
FOR AIR SERVICES BETWEEN AND BEYOND THEIR
RESPECTIVE TERRITORIES

The Government of India and the Government of the Kingdom of Thailand, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Being parties to the Convention on International Civil Aviation opened for signature at Chicago on the seventh day of December, 1944, and

Desiring to conclude an agreement for the operation of air services between and beyond their respective territories,

Have agreed as follows :

ARTICLE 1

(1) For the purpose of the present Agreement, unless the context otherwise requires :

(a) the term "the Convention" means the Convention on International Civil Aviation opened for signature at Chicago on the seventh day of December 1944 and includes any Annex adopted under Article 90 of that Convention and any amendment of the Annexes or Convention under Articles 90 or 94 thereof;

(b) the term "Aeronautical Authorities"

means, in the case of the Kingdom of Thailand, the Director-General of the Department of Aviation or any person or body authorised to perform any functions on civil aviation exercised by the said Director-General or similar functions, and, in the case of India, the Director General of Civil Aviation or any person or body authorised to perform any functions on civil aviation exercised by the said Director General or similar functions;

(c) the term "designated airline" means an airline which one Contracting Party shall have designated, by written notification to the other Contracting Party, in accordance with Article 3 of the present Agreement, for the operation of air services on the route specified in such notification;

(d) the term "territory" in relation to a State means the land areas and territorial waters adjacent thereto under the sovereignty of that State;

(e) the terms "air service", "international air service", "airline"

and "stop for non-traffic purposes" have the meanings respectively assigned to them in Article 96 of the Convention; and

(f) the term "Schedule" means the Route Schedule to the present Agreement or as amended in accordance with the provisions of Article 12 of the present Agreement.

(2) The Schedule forms an integral part of the present Agreement and all references to the Agreement shall include references to the Schedule except where otherwise provided.

ARTICLE 2

(1) Each Contracting Party grants to the other Contracting Party the rights specified in the present Agreement for the purpose of establishing air services on the route specified in the Schedule (hereinafter called "the agreed services" and "the specified route"). The agreed services may be inaugurated at any time after the provisions of Article 3 of this Agreement have been complied with.

(2) Subject to the provisions of the present Agreement, the airlines designated by each Contracting Party shall enjoy the following rights :

(a) to fly without landing across the territory of the other Contracting Party;

- (b) to make stops in the said territory for non-traffic purposes; and
- (c) while operating an agreed service on the specified route, to make stops in the said territory at the points specified for that route in the Schedule to the present Agreement for the purpose of putting down and taking on international traffic in passengers, cargo and mail.
- (3) Nothing in paragraph (2) of this Article shall be deemed to confer on the airlines of one Contracting Party the privilege of taking on, in the territory of the other Contracting Party, passengers, cargo or mail destined for another point in the territory of that other Contracting Party.
- (4) The laws, regulations and instructions of one Contracting Party, relating to entry into or departure from its territory, of aircraft or to the operation of such aircraft while within its territory shall apply to aircraft of the designated airlines of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

- (1) Each Contracting Party shall have the right to designate in writing to the other Contracting Party one or more airlines for the purpose of operating the agreed services on the specified routes.

(2) On receipt of the designation, the other Contracting Party shall, subject to the provisions of paragraphs (3) and (4) of this Article, without delay grant to the airline or airlines designated the appropriate operating authorisation.

(3) The Aeronautical Authorities of one Contracting Party may require an airline designated by the other Contracting Party to satisfy them that it is qualified to fulfil the conditions prescribed under the laws and regulations normally and reasonably applied by them in conformity with the provisions of the Convention to the operation of international commercial air services.

(4) Each Contracting Party shall have the right to refuse to accept the designation of an airline and to withhold or revoke the grant to an airline of the rights specified in paragraph (2) of Article 2 of the present Agreement or to impose such conditions as it may deem necessary on the exercise by the designated airline of those rights, if, at any time, it is satisfied that there has been a significant change in the character of the designated airline, reducing substantially the degree of ownership or control of the designated airline by the Contracting Party designating the airline or by nationals of that Contracting Party.

(5) At any time after the provisions of paragraphs (1) and (2) of this Article have been complied with, an airline so designated and authorised, may begin to operate the agreed services, provided that a

service shall not be operated unless a tariff established in accordance with the provisions of Article 8 of the present Agreement is in force in respect of that service and the provisions of paragraph(6) of Article 6 of this Agreement have been complied with.

(6) Each Contracting Party shall have the right to suspend the exercise by an airline of the rights specified in paragraph (2) of Article 2 of the present Agreement or to impose such conditions as it may deem necessary on the exercise by an airline of those rights in any case where the airline fails to comply with the laws or regulations of the Contracting Party granting those rights or otherwise fails to operate in accordance with the conditions prescribed in the present Agreement; provided that, unless immediate suspension or imposition of conditions is essential to prevent further infringements of laws or regulations, this right shall be exercised only after consultation with the other Contracting Party.

ARTICLE 4

Certificates of airworthiness, certificates of competency and licenses issued or rendered valid by one Contracting Party and still in force, shall be recognized as valid by the other Contracting Party for the purpose of operating the routes and services provided for in this Agreement, provided that the requirements under which such certificates or licenses were issued or rendered valid are equal to or above the minimum standards which may be established pursuant to the Convention on International Civil Aviation.

ARTICLE 5

(1) Fuel, lubricating oils, spare parts, regular aircraft equipment and aircraft stores introduced into the territory of one Contracting Party, or taken on board aircraft in that territory, by or on behalf of the other Contracting Party or its designated airline and intended solely for use by or in the aircraft of that airline shall be accorded the following treatment by the first Contracting Party in respect of customs duties, inspection fees and other similar national or local duties and charges :

(a) in the case of fuel and lubricating oils remaining on board aircraft at the last airport of call before departure from the said territory, exemption; and

(b) in the case of fuel and lubricating oils not included under (a) and spare parts, regular aircraft equipment and aircraft stores, treatment not less favourable than that accorded to similar supplies introduced into the said territory, or taken on board aircraft in that territory, and intended solely for use by or in the aircraft of a national airline of the first Contracting Party, or of the most favoured foreign airline, engaged in international air services.

(2) The treatment specified in paragraph (1) of this Article shall be in addition to and without prejudice to that which each Contracting Party is under obligation to accord under Article 24 of the Convention.

ARTICLE 6

(1) The designated airlines of each Contracting Party shall have fair and equal opportunity to carry on the agreed services traffic embarked in the territory of one Contracting Party and disembarked in the territory of the other Contracting Party or vice versa and shall regard as being of supplementary character traffic embarked or disembarked in the territory of the other Contracting Party to and from points en route. The designated airlines of each Contracting Party in providing capacity for the carriage of traffic embarked in the territory of the other Contracting Party and disembarked at points on the specified route or vice versa shall take into consideration the primary interest of the designated airlines of the other Contracting Party in such traffic so as not to affect unduly that interest of the latter airlines.

(2) The agreed services provided by the designated airlines of each Contracting Party shall be closely related to the requirements of the public for transportation on the specified route, and each shall have as its primary objective the provision of capacity adequate to meet the demands to carry passengers, cargo and mail embarked or disembarked in the territory of the Contracting Party which has designated the airlines.

JK

216

(3) Provision for the carriage of passengers, cargo and mail embarked by a designated airline in the territory of the other Contracting Party and disembarked at points in third countries on the specified route or vice versa shall be made in accordance with the general principle that capacity shall be related to :

(a) the requirements of traffic embarked or disembarked in the territory of the Contracting Party which has designated the airline;

(b) the requirements of traffic of the areas through which the designated airlines pass, after taking account of other air services established by airlines of the States situated in the areas; and

(c) the requirements of economical through airline operation.

(4) The capacity to be provided at the outset shall be agreed between both Contracting Parties before the agreed services are inaugurated. Thereafter, the capacity to be provided shall be discussed from time to time between the Aeronautical Authorities of the Contracting Parties and any changes in capacity agreed upon shall be confirmed by an Exchange of Notes.

(5) The interpretation and application of the foregoing paragraphs of this Article shall be as agreed from time to time between the Aeronautical Authorities of both Contracting Parties.

(6) As long in advance as practicable, normally at least thirty days, before the introduction of an agreed service or any modification thereof, or within thirty days after receipt of a request from the Aeronautical Authorities, the designated airlines of one Contracting Party shall provide to the Aeronautical Authorities of the other Contracting Party information regarding the nature of service, time-tables, types of aircraft including the capacity provided on the specified route and any further information as may be required to satisfy the Aeronautical Authorities of the other Contracting Party that the requirements of this Agreement are being duly observed.

ARTICLE 7

There shall be fair and equal opportunity for the designated airlines of both Contracting Parties to operate the agreed services on their respective route.

The designated airlines of the two Contracting Parties shall enjoy the same facilities existing under the currency regulations of each Contracting Party in selling air transportation. Each Contracting Party shall grant to the designated airlines of the other Contracting Party the right of free transfer of the excess of receipts over expenditure earned by those airlines in the territory of the first Contracting Party in connection with the carriage of passengers, mail and cargo. Such transfer shall be at the rate of exchange declared by the appropriate authorities on the date of transfer.

The designated airlines of each Contracting Party shall have the rights to establish and operate branch offices with staff of their own as well as to appoint any general sales agent and ground handling agent in the territory of the other Contracting Party.

In the event that laws or regulations issued by one Contracting Party prevent a designated airline of the other Contracting Party from enjoying any of the rights as stated above, the designated airlines of the first Contracting Party shall in reciprocity not enjoy such rights.

ARTICLE 8

(1) The tariffs on any agreed service shall be established at reasonable levels, due regard being paid to all relevant factors including cost of operation, reasonable profit, characteristics of service (such as standards of speed and accommodation) and the tariffs of other airlines for any part of the specified route. These tariffs shall be fixed in accordance with the following provisions of this Article.

(2) The tariffs referred to in paragraph (1) of this Article, including the rates of agency commission used in conjunction with them, free baggage allowances and other conditions shall be agreed in respect of each of the specified routes between the designated airlines concerned, and such agreement shall be guided by such decisions as are applicable under the traffic conference procedures of the International Air Transport Association. The tariffs so agreed shall be subject to the approval of the Aeronautical Authorities of both Contracting Parties.

(3) If the designated airlines cannot agree on any of these tariffs, or if for some other reason a tariff cannot be agreed in accordance with the provisions of paragraph (2) of this Article, the Aeronautical Authorities of the Contracting Parties shall try to determine the tariff by agreement between themselves.

(4) If the Aeronautical Authorities cannot agree on the approval of any tariff submitted to them under paragraph (2) of this Article or on the determination of any tariff under paragraph (3), the dispute shall be settled in accordance with the provisions of Article 11 of the present Agreement.

(5) The tariffs established in accordance with the provisions of this Article shall remain in force until new tariffs have been established in accordance with the provisions of this Article.

ARTICLE 9

The Aeronautical Authorities of each Contracting Party shall supply to the Aeronautical Authorities of the other Contracting Party at their request such periodic or other statements of statistics as may be reasonably required for the purpose of reviewing the capacity provided on the agreed services by the designated airline or airlines of the first Contracting Party. Such statements shall contain all information, including the points of embarkation and disembarkation within the territories of the Contracting Parties, required to determine the amount of traffic carried by the airline on the agreed services.

ARTICLE 10

There shall be regular and frequent consultation between the Aeronautical Authorities of the Contracting Parties to ensure close collaboration in all matters affecting the fulfilment of the present Agreement.

ARTICLE 11

If any dispute arises relating to the interpretation or application of the present Agreement, the Aeronautical Authorities of the Contracting Parties shall in the first place endeavour to settle it by negotiation between themselves, failing which the dispute shall be referred to the Contracting Parties for settlement.

ARTICLE 12

Consultations may be requested at any time by either Contracting Party for the purpose of initiating any amendments to the present Agreement. Such consultations shall begin within a period of sixty days from the date of the request. Any modification of the present Agreement as a result of such consultations shall come into effect when confirmed by an exchange of diplomatic notes.

ARTICLE 13

Either Contracting Party may at any time give written notice to the other if it desires to

terminate the present Agreement. Such notice shall be simultaneously communicated to the International Civil Aviation Organisation. If such notice is given, the present Agreement shall terminate twelve months after the date of receipt of the notice by the other Contracting Party, unless the notice to terminate is withdrawn by agreement before the expiry of this period. In the absence of acknowledgement of receipt by the other Contracting Party, notice shall be deemed to have been received fourteen days after the receipt of the notice by the International Civil Aviation Organisation.

ARTICLE 14

The present Agreement and any amendments thereto shall be registered with the International Civil Aviation Organisation.

ARTICLE 15

The present Agreement shall be subject to ratification and instruments of ratification shall be exchanged as soon as possible. It shall come into force on the date of the exchange of the instruments of ratification.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed the present Agreement.

DONE at Bangkok on this 28th day of Agrahayana, One Thousand Eight Hundred and Ninety-first year of the Saka Era (1969), corresponding to the 19th day of December, Two Thousand Five Hundred and Twelfth year of the Buddhist Era (1969), in six originals, two each in Hindi, Thai and English languages, all the texts being equally authentic; in case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
India.

(P.K. BANERJEE)
Ambassador of India
in
Thailand.

For the Government of
the Kingdom of Thailand.

(CHITTI SUCHARITAKUL)
Deputy Minister
for
Foreign Affairs.

JK

ZL

S C H E D U L E

Section 1

Route to be operated in both directions by
the airline or airlines designated by the Government
of the Kingdom of Thailand :-

- (a) Thailand
  - (b) Rangoon
  - (c) Dacca
  - (d) Calcutta
  - (e) Kathmandu
  - (f) Delhi
  - (g) Karachi or Kabul
  - (h) Tehran or Cairo or Beirut or Istanbul
  - (i) Rome and beyond to :-

(i) Paris or London	(i) Zurich or Frankfurt
(ii) New York	(ii) Copenhagen or Amsterdam
	(iii) New York

Notes: (1) Calcutta and Delhi shall not be served on the same flight but can be served only on different flights, i.e., the flight that operates to or through Calcutta shall not operate to or through Delhi and the flight that operates to or through Delhi shall not operate to or through Calcutta. This does not preclude technical landing in Calcutta.

(2) On any or all flights, any of the points on the route may be omitted provided that the services on the route begin at a point in Thailand.

Section 2

Route to be operated in both directions by the airline or airlines designated by the Government of India :-

- (a) India
- (b) Bangkok
- (c) Hongkong
- (d) Manilla
- (e) Osaka
- (f) Tokyo and beyond to :-

either   or

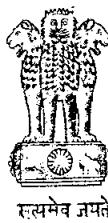
- (i) Honolulu   (i) Anchorage or Vancouver
- (ii) San Francisco   (ii) Chicago
- (iii) Los Angeles   (iii) New York
- (iv) New York

Note: On any or all flights, any of the points on the route may be omitted provided that the services on the route begin at a point in India.

• • •

JK

ZIL

VARAHAGIRI VENKATA GIRI
PRESIDENT OF INDIA

TO ALL TO WHOM THESE PRESENTS SHALL COME, GREETING:

WHEREAS it is expedient to appoint a fit and proper person with Full Power and Authority to negotiate, conclude and sign on behalf of the Government of India an Agreement between the Government of India and the Government of the Kingdom of Thailand for Air Services between and beyond their respective territories;

NOW, THEREFORE, I, VARAHAGIRI VENKATA GIRI, President of India do herewith by these Presents name, constitute and appoint Dr. P. K. Banerjee, Ambassador of India in Thailand as the Representative of the Government of India having Full Power and Authority to negotiate, conclude and sign the said Agreement and any other related instrument on behalf of the Government of India. Further, I do hereby certify that whatever Agreement and other related instrument shall be so signed by the said Representative, shall, subject if necessary to ratification, be agreed to, acknowledged and accepted by the Government of India in the fullest manner.

IN WITNESS WHEREOF, I have signed these
Presents and caused my Seal to be affixed hereunto
at New Delhi this the fifteenth day of Bhadra of the
Saka year one thousand eight hundred and ninety one
corresponding to the sixth day of September of the
year one thousand nine hundred and sixty nine A.D.,
in the twentieth year of the Republic of India.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "V.K. Krishna Menon".

PRESIDENT OF INDIA

